

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 162/2018-15

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 24. apríla 2018 o sťažnostiach Slovenskej asociácie producentov v audiovizii, Grösslingová 32, Bratislava, zastúpenej spoločnosťou AK MS s. r. o., Galandova 3, Bratislava, v mene ktorej koná advokát a konateľ JUDr. Miroslav Šimkovič, vedených pod sp. zn. Rvp 2201/2017 a sp. zn. Rvp 279/2018, vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a vo veci vedenej pod sp. zn. Rvp 2201/2017 aj pre namietané porušenie práva na účinný opravný prostriedok podľa čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 15 Co 172/2017-110 z 20. septembra 2017 a jeho postupom v tomto konaní (sp. zn. Rvp 2201/2017) a uznesením Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 5 Co 395/2017 z 22. novembra 2017 a jeho postupom v tomto konaní (sp. zn. Rvp 279/2018) a takto

r o z h o d o l :

Veci vedené na Ústavnom súde Slovenskej republiky pod sp. zn. Rvp 2201/2017 a sp. zn. Rvp 279/2018 s p á j a na spoločné konanie, ktoré bude ďalej vedené pod sp. zn. Rvp 2201/2017.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) boli 28. novembra 2017 a 7. februára 2018 doručené sťažnosti Slovenskej asociácie producentov v audiovizii, Grösslingová 32, Bratislava (ďalej len „sťažovateľ“), ktorými namieta porušenie svojho základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a vo veci vedenej pod sp. zn. Rvp 2201/2017 aj porušenie práva na účinný opravný prostriedok podľa čl. 13 dohovoru, ku ktorému malo dôjsť uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 15 Co 172/2017-110 z 20. septembra 2017 a jeho postupom v tomto konaní (sp. zn. Rvp 2201/2017) a uznesením Krajského súdu v Košiciach (spolu ďalej len „krajské súdy“) sp. zn. 5 Co 395/2017 z 22. novembra 2017 a jeho postupom v tomto konaní (sp. zn. Rvp 279/2018).

2. Uvedené sťažnosti boli podľa Rozvrhu práce ústavného súdu na obdobie od 1. marca 2017 do 28. februára 2018 a podľa Rozvrhu práce ústavného súdu na obdobie od 1. marca 2018 do 28. februára 2019 (ďalej len „rozvrh práce na rok 2018“) pridelené sudcom tretieho senátu ústavného súdu.

3. Zo sťažnosti vedenej pod sp. zn. Rvp 2201/2017 vyplýva, že Okresný súd Banská Bystrica uznesením č. k. 10 Ca 14/2017-39 zo 14. júna 2017 vyhovel návrhu sťažovateľa a nariadil voči žalovanému neodkladné opatrenie podľa § 342 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej aj „CSP“). Na odvolanie žalovaného Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením č. k. 15 Co 172/2017-94 z 20. septembra 2017 rozhodnutie Okresného súdu Banská Bystrica zmenil tak, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol.

4. Zo sťažnosti vedenej pod sp. zn. Rvp 279/2018 vyplýva, že Okresný súd Košice I (spolu ďalej len „okresné súdy“) uznesením č. k. 12 Ca 1/2017-34 zo 14. júna 2017 vyhovel návrhu sťažovateľa a nariadil voči žalovanému neodkladné opatrenie podľa § 342 ods. 1 CSP. Na odvolanie žalovaného Krajský súd v Košiciach uznesením z 22. novembra 2017 v konaní sp. zn. 5 Co 395/2017 rozhodnutie Okresného súdu Košice I zmenil tak, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol.

5. Ústavný súd uznesením sp. zn. III. ÚS 160/2018 z 10. apríla 2018 spojil obdobné sťažnosti sťažovateľa (vedené pod sp. zn. Rvp 2201/2017, sp. zn. Rvp 390/2018 a sp. zn. Rvp 537/2018) na spoločné konanie, ktoré je vedené pod sp. zn. Rvp 2201/2017.

6. Sťažovateľ *„podľa § 169 ods. 4 písm. b) AZ je... ako organizácia kolektívnej správy práv zo zákona povinná vymáhať nároky v mene nositeľov práv. Návrh na neodkladné opatrenie bol teda zákonnou povinnosťou sťažovateľa a opatrením, ktoré neodkladne malo riešiť neplnenie povinností žalovaného upravené v § 165 ods. 10 AZ pri jeho súčasnej prevádzke káblovej retransmisie bez uzavretia licenčnej zmluvy a bez preukázania zákonných povinností, najmä § 165 ods. 9 AZ.“*

7. Sťažovateľ vo všetkých sťažnostiach obdobným spôsobom zdôrazňuje, že preňho je *„neodkladné opatrenie podľa § 342 ods. 1 CSP... jediným, zároveň efektívnym a rýchlym nástrojom na zabezpečenie porušovanej povinnosti žalovaného podľa § 165 ods. 9 z niektorej z foriem peňažnej zábezpeky podľa § 165 ods. 8 až 10 AZ... Postup a rozhodnutie odvolacieho súdu, závery konštatované v odôvodnení, rovnako tak ústavne nekonformný výklad osobitnej úpravy neodkladných opatrení zo strany odvolacieho súdu je v priamom rozpore s platnou právnou úpravou, v rozpore s ustanoveniami platného Autorského zákona a účelom Smernice“* (smernica Európskeho parlamentu a Rady č. 2004/48/ES o vymožitelnosti práv duševného vlastníctva, pozn.). Podľa sťažovateľa *„postupom a rozhodnutím odvolacieho súdu došlo k právne neúnosnému stavu, že porušovateľ môže naďalej nezákonne šíriť predmety autorskoprávnej ochrany bez uzavretia licenčnej zmluvy a bez toho, aby zložil finančné prostriedky tak, ako to výslovne požaduje platná právna úprava v § 165 ods. 9 až 10 AZ. Odvolací súd svojim nezákonným rozhodnutím*

sťažovateľovi uprel jediný možný prostriedok právnej nápravy, ktorý za daného skutkového a právneho stavu mal k dispozícii.“.

8. Sťažovateľ je toho názoru, že v konaní o nariadení neodkladných opatrení *„osvedčil, že žalovaný nepostupuje podľa § 165 ods. 8 AZ, keď odmietol uzavrieť licenčnú zmluvu, nepodal žalobný návrh na súd o určenie obsahu licenčnej zmluvy a zároveň vykonáva káblovú retransmisiu audiovizuálnych diel bez toho, aby uhrádzal a skladal odmenu podľa § 165 ods. 9 AZ, čo bolo podstatnou skutočnosťou, s ktorou sa odvolací súd adekvátne resp. vôbec nezaoberal“.*

9. Za porušenie označených práv podľa ústavy a dohovoru sťažovateľ považuje *„postup a rozhodnutie odvolacieho súdu, ak sťažovateľ v konaní riadne osvedčil, že zo strany porušovateľa (vysielača) ide o zjavne zneužitie právneho postavenia, keď odmietol uzavrieť licenčnú zmluvu, nepodal zákonom predpokladanú žalobu v zmysle § 165 ods. 8 AZ a ani nezačal skladať finančné prostriedky v zmysle § 165 ods. 9 a 10 AZ“.* Postupy i rozhodnutia krajských súdov boli tiež podľa sťažovateľa *„v rozpore s platnými a účinnými právnymi predpismi, pri zohľadnení ich vzájomného vzťahu (vzťah CSP a AZ) tak, ako to ukladal odvolaciemu súdu čl. 16 ods. 1 CSP“.* Sťažovateľ namieta i *„postup a nesprávny (nezákonný) výklad osobitného procesného ustanovenia pre vydanie neodkladných opatrení v oblasti práv duševného vlastníctva zo strany odvolacieho súdu, ktorý nevychádzal z chápania tohto nového procesného inštitútu, ktorý má logicky a dôvodne svoje procesné a hmotnoprávne špecifiká, je dôsledkom transpozície Smernice“.* Napokon podľa sťažovateľa *„odvolací súd bez toho, aby mal ujasnené základné právne otázky kolektívnej správy práv podľa AZ úplne odignoroval... osvedčenie oprávnenia na výkon kolektívnej správy práv k predmetu ochrany zo strany kolektívneho správcu práv (sťažovateľa) vyplývajúce z § 148 AZ“.*

10. V petitoch podaných sťažnosťí sťažovateľ žiada, aby ústavný súd vydal nálezy, v ktorých vysloví porušenie ním označených základných práv, ako aj práv zaručených dohovorom napadnutými uzneseniami krajských súdov uvedenými v záhlaví tohto

rozhodnutia, zruší tieto uznesenia, veci vráti krajským súdom na ďalšie konanie a prizná mu náhradu trov konania.

II.

11. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

12. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

13. Podľa § 31a ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ak tento zákon neustanovuje inak a povaha veci to nevyklučuje, použijú sa na konanie pred ústavným súdom primerane ustanovenia Civilného sporového poriadku.

14. Podľa § 166 ods. 1 prvej vety CSP v záujme hospodárnosti konania súd spojí na spoločné konanie také konania, ktoré sa pred ním začali a skutkovo spolu súvisia alebo sa týkajú tých istých strán.

15. Zákon o ústavnom súde nemá osobitné ustanovenie o spojení vecí, avšak v súlade s citovaným § 31a ods. 1 zákona o ústavnom súde možno v konaní o sťažnosti podľa čl. 127 ústavy použiť na prípadné spojenie vecí primerane § 166 ods. 1 CSP.

16. Zo spisov ústavného súdu sp. zn. Rvp 2201/2017 a sp. zn. Rvp 279/2018 vyplýva, že sťažovateľ namieta porušenie identických práv napadnutými uzneseniami krajských súdov, ako aj ich postupmi v konaniach, ktoré vydaniu týchto uznesení predchádzali.

Sťažovateľ vyjadruje s napadnutými odvolacími uzneseniami svoj nesúhlas, pričom v okolnostiach posudzovaných vecí ide o uznesenia završujúce konania iniciované sťažovateľom ako žalobcom proti žalovaným, ktorí podľa názoru sťažovateľa porušujú zákonné povinnosti pri prevádzke káblovej retransmisie. Zároveň sa tieto konania vyznačujú identickým hmotnoprávnym (ochrana práv duševného vlastníctva) i procesnoprávnym (neodkladné opatrenie podľa § 342 ods. 1 CSP) rámcom. V sťažnostiach je ako porušovateľ označený zakaždým iný krajský súd, vo všetkých veciach však ide o rozhodnutia a postupy krajských súdov ako súdov rozhodujúcich o odvolaniach proti uzneseniam súdov prvej inštancie, ktorými okresné sudy rozhodovali o návrhu sťažovateľa podľa § 342 ods. 1 CSP. Sťažovateľ má v doručených sťažnostiach toho istého splnomocneného zástupcu, ktorý koncipoval všetky sťažnosti doručené ústavnému súdu. Navyše, sťažnosti sú po formálnej aj obsahovej stránke v podstatných častiach identické.

17. Podľa čl. II ods. 10 rozvrhu práce na rok 2018 v záujme hospodárnosti konania môže plénum ústavného súdu rozhodnúť o spojení vecí, ktoré boli pridelené členom rôznych senátov ako sudcom spravodajcom, na spoločné konanie, ak tieto veci spolu skutkovo súvisia alebo sa týkajú tých istých účastníkov... O spojení ostatných vecí patriacich do pôsobnosti senátov ústavného súdu, ktoré spolu skutkovo súvisia alebo sa týkajú tých istých účastníkov, rozhoduje príslušný senát ústavného súdu určený podľa bodu 5, a to na návrh sudcu spravodajcu vo veci, ktorej spojenie s inou vecou sa navrhuje. Ak vzhľadom na okolnosti hodné osobitného zreteľa nerozhodne senát inak, sudcom spravodajcom v spoločnom konaní o spojených veciach je sudca spravodajca v tej zo spájaných vecí, v ktorej začalo konanie na ústavnom súde skôr.

18. Uvedené sťažnosti toho istého sťažovateľa spolu skutkovo úzko súvisia a sú v podstatnej právnej argumentácii obsahovo totožné, pričom smerujú proti rozhodnutiam odvolacích súdov v konaniach podľa § 342 ods. 1 CSP. Ústavný súd preto v záujme hospodárnosti konania podľa § 31a ods. 1 zákona o ústavnom súde v spojení s § 166 ods. 1 CSP rozhodol, že veci vedené ústavným súdom pod sp. zn. Rvp 2201/2017 a sp. zn. Rvp 279/2018 spája na spoločné konanie, ktoré bude ďalej vedené pod sp. zn. Rvp 2201/2017.

19. Tieto skutočnosti boli podkladom na záver ústavného súdu obsiahnutý vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 24. apríla 2018